

Data: 9.06.2023

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

RÓŻNE ŹRÓDŁA WYNAGRODZENIA CZŁONKA ZARZĄDU SPÓŁKI Z O.O.

Zasady wynagradzania członka zarządu zależą od jego sytuacji prawnej – spółka może z nim zawrzeć umowę o pracę lub nie. W obu jednak wypadkach jego wynagrodzenie podlega oskładkowaniu.

W zależności od sytuacji prawnej członka zarządu (bez umowy albo z umową), odmiennie uregulowane jest ustalenie zasad jego wynagradzania. [...] Możliwe jest zatem do wyobrażenia, że członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością część wynagrodzenia otrzymuje na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników (poza tym, co wynika bezpośrednio z umowy o pracę) – wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 maja 2022 r. I USK 430/21.

STAN FAKTYCZNY

2 stycznia 2015 r. spółka z o.o. powołała do zarządu Pana Jana Kowalskiego, powierzając mu funkcję prezesa zarządu. 2 stycznia 2015 r., w wykonaniu uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki, została zawarta umowa o pracę między spółką a Panem Janem, zgodnie z którą powierzono pracownikowi stanowisko prezesa zarządu spółki w pełnym wymiarze czasu pracy. Umowę zawarto na czas nieokreślony z ustalonym zakresem obowiązków i wynagrodzeniem w kwocie 3 675 zł brutto miesięcznie.

Niezależnie od tego zgromadzenie wspólników uchwałą przyznało Panu Janowi od 2 stycznia 2015 r. prawo do rocznego wynagrodzenia w wysokości 72 000 zł (brutto) z tytułu pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki – to jest za prowadzenie spraw spółki, reprezentowanie jej na zewnątrz i kierowanie jej funkcjonowaniem – które miało być płatne w terminie do 31 grudnia 2015 r. Uchwała nie określała podstawy prawnej wynagrodzenia. Zostało ono wypłacone w grudniu 2015 r. w kwocie 59 040 zł netto, jednak od przychodu tego nie zostały naliczone składki na ubezpieczenia społeczne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z 21 marca 2017 r., stwierdził podleganie Pana Kowalskiego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu). Ustalił mu jako pracownikowi podstawę wymiaru składek za grudzień 2015 r. i wymierzył płatnikowi składki za wskazany okres.

Decyzja organu rentowego została zaskarżona zarówno przez płatnika składek, jak i ubezpieczonego. Sąd okręgowy oddalił odwołania, zaś sąd apelacyjny oddalił apelację utrzymując wyrok w mocy.

Od wyroku sądu apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł Pan Kowalski oraz spółka, argumentując m.in., że sądy błędnie przyjęły, iż wynagrodzenie w kwocie 72 000 zł Pan Kowalski otrzymywał jakoby także na podstawie umowy o pracę. Gdy tymczasem zakres obowiązków określonych w umowie o pracę nie obejmował obowiązków wynikających z pełnienia funkcji prezesa zarządu przez ubezpieczonego. Dalej zdaniem skarżących jest

wątpliwe prawnie, czy istnieje możliwość jednoczesnego pobierania przez prezesa zarządu spółki z o.o. wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji częściowo na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników, przyznającej to wynagrodzenie, częściowo zaś na podstawie umowy o pracę (w ramach stosunku pracy). Również wtedy, gdy stanowisko pracy zostało określone jako – prezesa zarządu spółki zobowiązanego do jej reprezentowania oraz kierowania, natomiast zakres obowiązków określony w umowie o pracę wskazywał na czynności stricte wykonawcze, niezwiązane z pełnioną funkcją.

Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując w szczególności, że artykułowany przez skarżących problem nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego, mogącego być podstawą skargi kasacyjnej.

UZASADNIENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w tej kwestii należy odwołać się do treści art. 2031 kodeksu spółek handlowych (k.s.h.), który dotyczy zasad wynagradzania członków zarządu ustalonych w uchwale wspólników. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, uchwała wspólników może ustalać zasady: wynagradzania członków zarządu (w szczególności maksymalną wysokość wynagrodzenia), przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych lub maksymalną wartość takich świadczeń. Wynagrodzenie członków zarządu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innej umowy określa organ albo osoba powołana uchwałą zgromadzenia wspólników do zawarcia umowy z członkiem zarządu.

W doktrynie przyjmuje się, że art. 2031 k.s.h. odnosi się do dwóch sytuacji: gdy członek zarządu pełni swoją funkcję tylko w oparciu o stosunek organizacyjny, będący następstwem powołania do pełnienia funkcji (zdanie pierwsze), albo obok stosunku organizacyjnego nawiązany jest jakiś stosunek obligacyjny (np. umowa o pracę, kontrakt menadżerski, umowa o świadczenie usług itp.). W zależności od sytuacji prawnej członka zarządu (bez umowy albo z umową), odmiennie uregulowane jest ustalenie zasad jego wynagradzania. Możliwa jest do wyobrażenia sytuacja, że członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością część wynagrodzenia otrzymuje na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników (poza tym, co wynika bezpośrednio z umowy o pracę). Dodatkowo sąd wskazał, że w obydwu przypadkach zgodnie z przepisami ustawy o systemie społecznym – wynagrodzenie podlega oskładkowaniu.

ZDANIEM AUTORA

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swego postanowienia potwierdził, że możliwość przyznania wynagrodzenia i innych benefitów dla członka zarządu za takie same lub te same czynności w oparciu o różne podstawy nie budzi obecnie wątpliwości pod względem prawnym. Istotną rolę porządkującą pełni w tym zakresie art. 2031 kodeksu pracy, dodany na mocy ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Artykuł ten przyznaje wprost wspólnikom szerokie prawo do kształtowania świadczeń otrzymywanych przez członków zarządu, co niewątpliwie służy wzmocnieniu kontroli właścicielskiej.

W praktyce możliwe są bardzo różne warianty kształtowania tego typu świadczeń, tym bardziej że oprócz samego stosunku korporacyjnego członek zarządu może, choć nie musi, wykonywać swoje czynności na podstawie stosunków zobowiązaniowych takich jak: umowa o pracę, umowa managerska, inna umowa o świadczenie usług. Może się zdarzyć zatem, że wynagrodzenie członka zarządu jest ustalone jedynie w uchwale albo jedynie w umowie o pracę, zaś wspólnicy nie podejmują żadnej uchwały. Może być również tak, że wynagrodzenie członka zarządu jest co prawda ustalone jedynie w umowie o pracę ale jego wysokość lub maksymalny poziom zostały narzucone uchwałą wspólników – zatem umowa o pracę jedynie odzwierciedla niejako wolę wspólników w tym zakresie i stanowi wykonanie uchwały. Wspólnicy mogą także uchwałą przyznać zarządowi świadczenia dodatkowe niezależnie od istnienia umowy o pracę lub innej umowy zobowiązującej albo też w jej ramach. Ponadto

sama uchwała wspólników może mieć charakter abstrakcyjny i stanowić jedynie o wynagradzaniu członków zarządu bez odwoływania się do konkretnych osób – członków zarządu, jak i może określać wynagrodzenie dla danego – wskazanego z imienia i nazwiska – członka zarządu. Uchwała może ustanawiać odpłatność pełnienia funkcji w zarządzie, jak i może w szczegółach opisywać zasady, składniki czy wysokość wynagrodzenia, przy czym stopień tej szczegółowości też może być zróżnicowany. Spotykany też jest wariant, że zasady wynagradzania członków zarządu wynikają z samej umowy spółki.

Michał Zakrzewski, radca prawny w [pozańskim biurze Rödl & Partner](#)